

Umetni imunski sistemi

Seminarska pri predmetu Izbrana poglavja iz optimizacije

Branka Janežič

Fakulteta za matematiko in fiziko

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 Umetni imunski sistemi
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 Umetni imunski sistemi
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Uvod

- posnemanje naravnih imunskih sistemov, saj so robustni, kompleksni in prilagodljivi
- področje, ki uporablja načela imunskega sistema za optimizacijo, je znano kot **umetni imunski sistemi (artificial immune systems - AIS)**
- uporabljajo se predvsem pri problemih rudarjenja podatkov in učenju strojev

Uvod

- posnemanje naravnih imunskih sistemov, saj so robustni, kompleksni in prilagodljivi
- področje, ki uporablja načela imunskega sistema za optimizacijo, je znano kot **umetni imunski sistemi (artificial immune systems - AIS)**
- uporabljajo se predvsem pri problemih rudarjenja podatkov in učenju strojev

Uvod

- posnemanje naravnih imunskih sistemov, saj so robustni, kompleksni in prilagodljivi
- področje, ki uporablja načela imunskega sistema za optimizacijo, je znano kot **umetni imunski sistemi (artificial immune systems - AIS)**
- uporabljajo se predvsem pri problemih rudarjenja podatkov in učenju strojev

Vrste obrambe

Obrambo proti tujkom delimo v dve skupini:

- 1 **nespecifična odpornost**; deluje proti različnih tujkom na splošno, se ne prilagaja vsakemu napadalcu posebej
- 2 **specifična odpornost**; deluje le proti določenemu tujku, ko nespecifična obramba ni dovolj učinkovita
 - priredi orožje za vsakega vsiljivca posebej
 - vsebuje elemente, ki si zapomnijo strategijo in vrsto vsakega napadalca
 - omogoča telesu, da postane odporno proti specifičnemu mikrobu

Vrste obrambe

Obrambo proti tujkom delimo v dve skupini:

- 1 **nespecifična odpornost**; deluje proti različnih tujkom na splošno, se ne prilagaja vsakemu napadalcu posebej
- 2 **specifična odpornost**; deluje le proti določenemu tujku, ko nespecifična obramba ni dovolj učinkovita
 - priredi orožje za vsakega vsiljivca posebej
 - vsebuje elemente, ki si zapomnijo strategijo in vrsto vsakega napadalca
 - omogoča telesu, da postane odporno proti specifičnemu mikrobu

Vrste obrambe

Obrambo proti tujkom delimo v dve skupini:

- 1 **nespecifična odpornost**; deluje proti različnih tujkom na splošno, se ne prilagaja vsakemu napadalcu posebej
- 2 **specifična odpornost**; deluje le proti določenemu tujku, ko nespecifična obramba ni dovolj učinkovita
 - priredi orožje za vsakega vsiljivca posebej
 - vsebuje elemente, ki si zapomnijo strategijo in vrsto vsakega napadalca
 - omogoča telesu, da postane odporno proti specifičnemu mikrobu

Vrste obrambe

Obrambo proti tujkom delimo v dve skupini:

- 1 **nespecifična odpornost**; deluje proti različnih tujkom na splošno, se ne prilagaja vsakemu napadalcu posebej
- 2 **specifična odpornost**; deluje le proti določenemu tujku, ko nespecifična obramba ni dovolj učinkovita
 - priredi orožje za vsakega vsiljivca posebej
 - vsebuje elemente, ki si zapomnijo strategijo in vrsto vsakega napadalca
 - omogoča telesu, da postane odporno proti specifičnemu mikrobu

Vrste obrambe

Obrambo proti tujkom delimo v dve skupini:

- 1 **nespecifična odpornost**; deluje proti različnih tujkom na splošno, se ne prilagaja vsakemu napadalcu posebej
- 2 **specifična odpornost**; deluje le proti določenemu tujku, ko nespecifična obramba ni dovolj učinkovita
 - priredi orožje za vsakega vsiljivca posebej
 - vsebuje elemente, ki si zapomnijo strategijo in vrsto vsakega napadalca
 - omogoča telesu, da postane odporno proti specifičnemu mikrobu

Delovanje imunskega sistema

- vse telesne celice in tujki imajo na svojih površinah oznake, po katerih jih telo prepozna kot lastne ali tuje - to so **antigeni**
- **protitelesa** delujejo uničujoče na vsak antigen, proti kateremu so razvite.
- protitelesa se vežejo na specifične antigene po načelu ključa in ključavnice
- specifičnih protiteles ponavadi v telesnih tekočinah ni veliko, zato je treba takoj, ko tujki množično vdrejo v telo, njihovo proizvodnjo pospešiti

Delovanje imunskega sistema

- vse telesne celice in tujki imajo na svojih površinah oznake, po katerih jih telo prepozna kot lastne ali tuje - to so **antigeni**
- **protitelesa** delujejo uničujoče na vsak antigen, proti kateremu so razvite.
- protitelesa se vežejo na specifične antigene po načelu ključa in ključavnice
- specifičnih protiteles ponavadi v telesnih tekočinah ni veliko, zato je treba takoj, ko tujki množično vdrejo v telo, njihovo proizvodnjo pospešiti

Delovanje imunskega sistema

- vse telesne celice in tujki imajo na svojih površinah oznake, po katerih jih telo prepozna kot lastne ali tuje - to so **antigeni**
- **protitelesa** delujejo uničujoče na vsak antigen, proti kateremu so razvite.
- protitelesa se vežejo na specifične antigene po načelu ključa in ključavnice
- specifičnih protiteles ponavadi v telesnih tekočinah ni veliko, zato je treba takoj, ko tujki množično vdrejo v telo, njihovo proizvodnjo pospešiti

Delovanje imunskega sistema

- vse telesne celice in tujki imajo na svojih površinah oznake, po katerih jih telo prepozna kot lastne ali tuje - to so **antigeni**
- **protitelesa** delujejo uničujoče na vsak antigen, proti kateremu so razvite.
- protitelesa se vežejo na specifične antigene po načelu ključa in ključavnice
- specifičnih protiteles ponavadi v telesnih tekočinah ni veliko, zato je treba takoj, ko tujki množično vdrejo v telo, njihovo proizvodnjo pospešiti

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 Umetni imunski sistemi
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Delovanje imunskega sistema

- 1 antigen najprej prepoznajo velike celice požiralke (makrofagi), ki antigen zaobjamejo in požrejo
- 2 delci antigenov se vgradijo v makrofage in štrlijo navzven, tako da jih lahko prepoznajo pomočniški limfociti T
- 3 ko ti pridejo v stik z delci antigenov se aktivirajo in namnožijo, v njih pa se vgradijo posebne receptorske molekule
- 4 s temi molekulami prepoznajo tretjo vrsto belih krvnih celic, celice B, in se nanje vežejo
- 5 po vezavi se aktivirajo tudi celice B in se začnejo deliti v specifična protitelesa, ki se lotijo preostalih tujkov z enakimi antigeni, in spominske limfocite B

Delovanje imunskega sistema

- 1 antigen najprej prepoznajo velike celice požiralke (makrofagi), ki antigen zaobjamejo in požrejo
- 2 delci antigenov se vgradijo v makrofage in štrlijo navzven, tako da jih lahko prepoznajo pomočniški limfociti T
- 3 ko ti pridejo v stik z delci antigenov se aktivirajo in namnožijo, v njih pa se vgradijo posebne receptorske molekule
- 4 s temi molekulami prepoznajo tretjo vrsto belih krvnih celic, celice B, in se nanje vežejo
- 5 po vezavi se aktivirajo tudi celice B in se začnejo deliti v specifična protitelesa, ki se lotijo preostalih tujkov z enakimi antigeni, in spominske limfocite B

Delovanje imunskega sistema

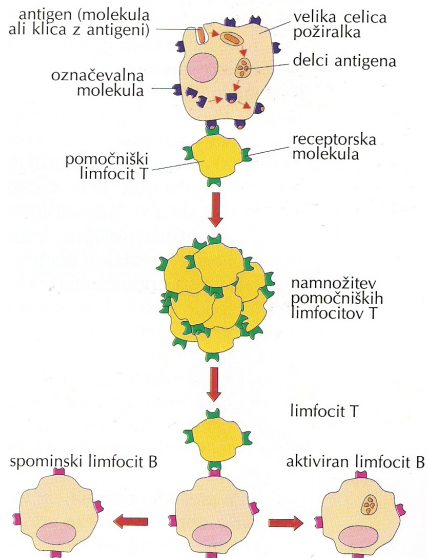
- 1 antigen najprej prepoznajo velike celice požiralke (makrofagi), ki antigen zaobjamejo in požrejo
- 2 delci antigenov se vgradijo v makrofage in štrlijo navzven, tako da jih lahko prepoznajo pomočniški limfociti T
- 3 ko ti pridejo v stik z delci antigenov se aktivirajo in namnožijo, v njih pa se vgradijo posebne receptorske molekule
- 4 s temi molekulami prepoznajo tretjo vrsto belih krvnih celic, celice B, in se nanje vežejo
- 5 po vezavi se aktivirajo tudi celice B in se začnejo deliti v specifična protitelesa, ki se lotijo preostalih tujkov z enakimi antigeni, in spominske limfocite B

Delovanje imunskega sistema

- 1 antigen najprej prepoznajo velike celice požiralke (makrofagi), ki antigen zaobjamejo in požrejo
- 2 delci antigenov se vgradijo v makrofage in štrlijo navzven, tako da jih lahko prepoznajo pomočniški limfociti T
- 3 ko ti pridejo v stik z delci antigenov se aktivirajo in namnožijo, v njih pa se vgradijo posebne receptorske molekule
- 4 s temi molekulami prepoznajo tretjo vrsto belih krvnih celic, celice B, in se nanje vežejo
- 5 po vezavi se aktivirajo tudi celice B in se začnejo deliti v specifična protitelesa, ki se lotijo preostalih tujkov z enakimi antigeni, in spominske limfocite B

Delovanje imunskega sistema

- 1 antigen najprej prepoznajo velike celice požiralke (makrofagi), ki antigen zaobjamejo in požrejo
- 2 delci antigenov se vgradijo v makrofage in štrlijo navzven, tako da jih lahko prepoznajo pomočniški limfociti T
- 3 ko ti pridejo v stik z delci antigenov se aktivirajo in namnožijo, v njih pa se vgradijo posebne receptorske molekule
- 4 s temi molekulami prepoznajo tretjo vrsto belih krvnih celic, celice B, in se nanje vežejo
- 5 po vezavi se aktivirajo tudi celice B in se začnejo deliti v specifična protitelesa, ki se lotijo preostalih tujkov z enakimi antigeni, in spominske limfocite B

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 **Umetni imunski sistemi**
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n-terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev → Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili → Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n -terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev \rightarrow Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili \rightarrow Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n -terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev \rightarrow Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili \rightarrow Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n -terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev \rightarrow Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili \rightarrow Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n-terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev → Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili → Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n-terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev → Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili → Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Zastavitev problema

- določimo način predstavitve komponent sistema
 - binarno kodiranje
 - zapis z n-terico realnih števil
 - ...
- ovrednotimo povezave med komponentami sistema, kjer je mera ujemanja razdalja med njimi
 - binarna predstavitev → Hammingova razdalja (število neenakih komponent v dveh nizih enake dolžine)
 - predstavitev z realnimi števili → Evklidska ali Manhattan razdalja (dolžina poti, če lahko potujemo samo po mreži)

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 Umetni imunski sistemi
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Razvoj in pomen teorije

- selekcija klonov se uporablja pri modeliranju reakcije imunskega sistema na infekcijo
- predstavil jo je M. Burnet leta 1959, ki je za svoje delo na AIS prejel tudi Nobelovo nagrado
- teorija je osnovana na konceptu kloniranja in ujemanja med komponentami sistema

Razvoj in pomen teorije

- selekcija klonov se uporablja pri modeliranju reakcije imunskega sistema na infekcijo
- predstavil jo je M. Burnet leta 1959, ki je za svoje delo na AIS prejel tudi Nobelovo nagrado
- teorija je osnovana na konceptu kloniranja in ujemanja med komponentami sistema

Razvoj in pomen teorije

- selekcija klonov se uporablja pri modeliranju reakcije imunskega sistema na infekcijo
- predstavil jo je M. Burnet leta 1959, ki je za svoje delo na AIS prejel tudi Nobelovo nagrado
- teorija je osnovana na konceptu kloniranja in ujemanja med komponentami sistema

Teorija selekcije klonov

- 1 imamo množico B in T limfocitov za uničenje specifičnih antigenov, ki napadajo telo
- 2 ko je telo izpostavljeno tujemu antigenu, se tiste B celice, ki se najbolj vežejo z antigenom, pričnejo razmnoževati s kloniranjem
- 3 vez med antigenom in protitelesom je odvisna od tega, kako dobro se receptorska molekula na protitelesu ujema z označevalno molekulo na antigenu

Teorija selekcije klonov

- 1 imamo množico B in T limfocitov za uničenje specifičnih antigenov, ki napadajo telo
- 2 ko je telo izpostavljeno tujemu antigenu, se tiste B celice, ki se najbolj vežejo z antigenom, pričnejo razmnoževati s kloniranjem
- 3 vez med antigenom in protitelesom je odvisna od tega, kako dobro se receptorska molekula na protitelesu ujema z označevalno molekulo na antigenu

Teorija selekcije klonov

- 1 imamo množico B in T limfocitov za uničenje specifičnih antigenov, ki napadajo telo
- 2 ko je telo izpostavljeno tujemu antigenu, se tiste B celice, ki se najbolj vežejo z antigenom, pričnejo razmnoževati s kloniranjem
- 3 vez med antigenom in protitelesom je odvisna od tega, kako dobro se receptorska molekula na protitelesu ujema z označevalno molekulo na antigenu

Teorija selekcije klonov

- 4 boljše kot je ujemanje, močnejša je vez - to lastnost poimenujemo **afiniteta**
- 5 nekatere klonirane celice se aktivirajo ostale pa postanejo spominske celice
- 6 delež kloniranih celic nato še mutira, kar spodbudi genetsko raznolikost
- 7 izvede se selekcija, ki zagotovi preživetje celic z višjo afiniteto

Teorija selekcije klonov

- 4 boljše kot je ujemanje, močnejša je vez - to lastnost poimenujemo **afiniteta**
- 5 nekatere klonirane celice se aktivirajo ostale pa postanejo spominske celice
- 6 delež kloniranih celic nato še mutira, kar spodbudi genetsko raznolikost
- 7 izvede se selekcija, ki zagotovi preživetje celic z višjo afiniteto

Teorija selekcije klonov

- 4 boljše kot je ujemanje, močnejša je vez - to lastnost poimenujemo **afiniteta**
- 5 nekatere klonirane celice se aktivirajo ostale pa postanejo spominske celice
- 6 delež kloniranih celic nato še mutira, kar spodbudi genetsko raznolikost
- 7 izvede se selekcija, ki zagotovi preživetje celic z višjo afiniteto

Teorija selekcije klonov

- boljše kot je ujemanje, močnejša je vez - to lastnost poimenujemo **afiniteta**
- nekatero klonirane celice se aktivirajo ostale pa postanejo spominske celice
- delež kloniranih celic nato še mutira, kar spodbudi genetsko raznolikost
- izvede se selekcija, ki zagotovi preživetje celic z višjo afiniteto

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 **Umetni imunski sistemi**
 - Teorija selekcije klonov
 - **Algoritem CLONALG**
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Analogija

Naravni imunski sistem	Optimizacijski problem
Protitelo	Rešitev
Afiniteta	Namenska funkcija
Antigen	Optimizacijski problem
Kloniranje	Reprodukcija rešitev
Mutacija	Spreminjanje rešitev
Zorenje afinitete	Izbira najboljših rešitev
Dodajanje receptorskih molekul	Diverzifikacija

CLONALG

Vnos: Začetna populacija P_0

$P = P_0$; generacija začetne populacije naključnih protiteles

Ponavljaj

Ovrednoti protitelesa in izračunaj njihovo afiniteto

Izberi $N\%$ protiteles z najvišjo afiniteto

Kloniraj izbrana protitelesa

Mutiraj klonirana protitelesa

Ovrednosti vsa klonirana protitelesa

Dodaj $R\%$ najboljših klonov v množico protiteles

Odstrani najslabše elemente iz množice protiteles

Dodaj nova naključna protitelesa v populacijo

Dokler ni zadoščeno ustavljalnemu kriteriju

Izhod: Najboljša najdena populacija

Ostale teorije AIS

- **Princip negativne selekcije** - proces, ki eliminira limfocite T, ki reagirajo na naše lastne celice
- **Algoritem aiNET** - omrežni algoritem, kjer nova protitelesa odstranjujemo glede na afiniteto z antigeni, ostalimi novimi protitelesi in obstoječimi protitelesi
- **Teorija nevarnosti (danger theory)** - dopušča možnost, da ni nobene imunske reakcije na tujo bakterijo in da lahko imunski sistem reagira na lastne celice

Ostale teorije AIS

- **Princip negativne selekcije** - proces, ki eliminira limfocite T, ki reagirajo na naše lastne celice
- **Algoritem aiNET** - omrežni algoritem, kjer nova protitelesa odstranjujemo glede na afiniteto z antigeni, ostalimi novimi protitelesi in obstoječimi protitelesi
- **Teorija nevarnosti (danger theory)** - dopušča možnost, da ni nobene imunske reakcije na tujo bakterijo in da lahko imunski sistem reagira na lastne celice

Ostale teorije AIS

- **Princip negativne selekcije** - proces, ki eliminira limfocite T, ki reagirajo na naše lastne celice
- **Algoritem aiNET** - omrežni algoritem, kjer nova protitelesa odstranjujemo glede na afiniteto z antigeni, ostalimi novimi protitelesi in obstoječimi protitelesi
- **Teorija nevarnosti (danger theory)** - dopušča možnost, da ni nobene imunske reakcije na tujo bakterijo in da lahko imunski sistem reagira na lastne celice

Vsebina

- 1 Uvod
 - Naravni imunski sistem
- 2 Umetni imunski sistemi
 - Teorija selekcije klonov
 - Algoritem CLONALG
- 3 Primer: preprečevanje neželjene pošte

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- tako kot imunski sistem loči med lastnimi in tujimi celicami, program loči med željeno in neželjeno pošto
- antigen, značilen za določen tujek se tekom časa v tem primeru spreminja
- sistem mora biti sposoben ne samo učenja, ampak tudi pozabljanja
- neželjena pošta (spam) bo predstavljala tuje antigene
- željeno sporočilo bo uporabljeno kot lastni antigen oziroma protitelo
- limfociti so digitalni biti informacije in vsak vsebuje vzorec, ki ga uporabimo kot protitelo

Opis problema

- slabo povezovanje je nujno, da lahko majhno število protiteles zazna veliko število možnih tujkov podobnih oblik
- spominske celice si potem, ko so enkrat že zaznale tuj antigen, zapomnijo kako se braniti pred njim, vendar nočemo, da je to trajno
- osnovna nespecifična obramba so zakoni, ki prepovedujejo določena sporočila
- specifična obramba je kombinacija različnih sistemov za preprečevanje spama.

Opis problema

- slabo povezovanje je nujno, da lahko majhno število protiteles zazna veliko število možnih tujkov podobnih oblik
- spominske celice si potem, ko so enkrat že zaznale tuj antigen, zapomnijo kako se braniti pred njim, vendar nočemo, da je to trajno
- osnovna nespecifična obramba so zakoni, ki prepovedujejo določena sporočila
- specifična obramba je kombinacija različnih sistemov za preprečevanje spama.

Opis problema

- slabo povezovanje je nujno, da lahko majhno število protiteles zazna veliko število možnih tujkov podobnih oblik
- spominske celice si potem, ko so enkrat že zaznale tuj antigen, zapomnijo kako se braniti pred njim, vendar nočemo, da je to trajno
- osnovna nespecifična obramba so zakoni, ki prepovedujejo določena sporočila
- specifična obramba je kombinacija različnih sistemov za preprečevanje spama.

Opis problema

- slabo povezovanje je nujno, da lahko majhno število protiteles zazna veliko število možnih tujkov podobnih oblik
- spominske celice si potem, ko so enkrat že zaznale tuj antigen, zapomnijo kako se braniti pred njim, vendar nočemo, da je to trajno
- osnovna nespecifična obramba so zakoni, ki prepovedujejo določena sporočila
- specifična obramba je kombinacija različnih sistemov za preprečevanje spama.

Delovanje preprečevanja spama

- imeti moramo 'knjižnjico' elementov, za katere vemo, ali so željeni ali ne, da jo uporabimo za učenje
- v vsakem sporočilu preverimo delež željenih in neželjenih elementov in razvrščamo sporočila glede na mejo, ki smo jo določili
- ko je sistem naučen, se knjižnica z vsakim novim sporočilom posodablja, njeni elementi pa se lahko tudi starajo, odmirajo ali pa 'rojevajo'na novo

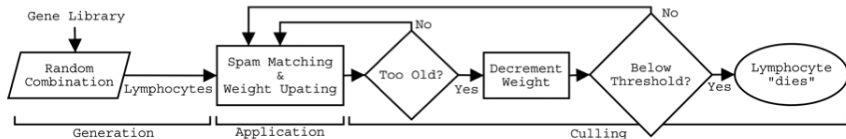
Delovanje preprečevanja spama

- imeti moramo 'knjižnjico' elementov, za katere vemo, ali so željeni ali ne, da jo uporabimo za učenje
- v vsakem sporočilu preverimo delež željenih in neželjenih elementov in razvrščamo sporočila glede na mejo, ki smo jo določili
- ko je sistem naučen, se knjižnica z vsakim novim sporočilom posodablja, njeni elementi pa se lahko tudi starajo, odmirajo ali pa 'rojevajo'na novo

Delovanje preprečevanja spama

- imeti moramo 'knjižnjico' elementov, za katere vemo, ali so željeni ali ne, da jo uporabimo za učenje
- v vsakem sporočilu preverimo delež željenih in neželjenih elementov in razvrščamo sporočila glede na mejo, ki smo jo določili
- ko je sistem naučen, se knjižnica z vsakim novim sporočilom posodablja, njeni elementi pa se lahko tudi starajo, odmirajo ali pa 'rojevajo'na novo

Življenjski cikel elementov knjižnice

- El-Ghazali Talbi, *Metaheuristics, from design to implementation*, A John Wiley & sons, Inc., Publication (1965) strani 264–270.
- Stušek Peter, *Biologija človeka za gimnazije*, DZS 2002
- <http://ima.ac.uk/papers/greensmith2010.pdf>
- http://eprints.nottingham.ac.uk/621/1/03intros_ais_tutorial.pdf
- <http://terri.zone12.com/doc/academic/crossroads/>

- El-Ghazali Talbi, *Metaheuristics, from design to implementation*, A John Wiley & sons, Inc., Publication (1965) strani 264–270.
- Stušek Peter, *Biologija človeka za gimnazije*, DZS 2002
- <http://ima.ac.uk/papers/greensmith2010.pdf>
- http://eprints.nottingham.ac.uk/621/1/03intros_ais_tutorial.pdf
- <http://terri.zone12.com/doc/academic/crossroads/>

- El-Ghazali Talbi, *Metaheuristics, from design to implementation*, A John Wiley & sons, Inc., Publication (1965) strani 264–270.
- Stušek Peter, *Biologija človeka za gimnazije*, DZS 2002
- <http://ima.ac.uk/papers/greensmith2010.pdf>
- http://eprints.nottingham.ac.uk/621/1/03intros_ais_tutorial.pdf
- <http://terri.zone12.com/doc/academic/crossroads/>

- El-Ghazali Talbi, *Metaheuristics, from design to implementation*, A John Wiley & sons, Inc., Publication (1965) strani 264–270.
- Stušek Peter, *Biologija človeka za gimnazije*, DZS 2002
- <http://ima.ac.uk/papers/greensmith2010.pdf>
- http://eprints.nottingham.ac.uk/621/1/03intros_ais_tutorial.pdf
- <http://terri.zone12.com/doc/academic/crossroads/>

- El-Ghazali Talbi, *Metaheuristics, from design to implementation*, A John Wiley & sons, Inc., Publication (1965) strani 264–270.
- Stušek Peter, *Biologija človeka za gimnazije*, DZS 2002
- <http://ima.ac.uk/papers/greensmith2010.pdf>
- http://eprints.nottingham.ac.uk/621/1/03intros_ais_tutorial.pdf
- <http://terri.zone12.com/doc/academic/crossroads/>